

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 1Svk/21/2024
Identifikačné číslo spisu: 6022200461
Dátum vydania rozhodnutia: 23. októbra 2025
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:6022200461.2

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): U.. A. F., nar. X. O. XXXX, trvale bytom ul. Z. XX/XX, XXX XX Ž., proti žalovanému: Slovenská republika - Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava, IČO: 30 798 841, o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. BB-26Sa/14/2022-172 zo dňa 30. apríla 2024, takto

r o z h o d o l :

- I. V konaní vedenom na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Svk/21/2024 sa pokračuje.
- II. Vec sa postupuje veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e

I. Stručný priebeh administratívneho konania

1. Dňa 13.05.2022 podala žalobkyňa prostredníctvom e-mailu na e-mailovú adresu žalovaného - Centra právnej pomoci (ďalej aj „CPP“) (U..S.) podanie označené ako žiadosť o právnu pomoc v právnej veci vedenej pred Okresným súdom v Topoľčanoch pod sp. zn. 11Cpr/47/2018 (ďalej aj „žiadosť“). Dňa 16.05.2022 bola z e-mailovej adresy žalobkyne odoslaná na e-mailovú adresu žalovaného elektronická správa označená ako AUTORIZÁCIA podanej žiadosti, Fwd: <F..T.>, Dat: pi 13.5.2022 o 19:07, Subject: Žiadosť o právnu pomoc - podanie, To: U..S., adresovaná: Centrum právnej pomoci, Račianska 1523/71, Bratislava. Žalovaný dňa 16.05.2022 z e-mailovej adresy U..S. e-mailom zaslaným žalobkyňi potvrdil prijatie e-mailu žalobkyne s tým, že na jej e-mailový dotaz odpovie do piatich pracovných dní.

2. Dňa 09.07.2022 sa žalobkyňa obrátila na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej aj „GP SR“) s podnetom, v ktorom namietala nečinnosť žalovaného tvrdiac, že žalovaný v správnom konaní o jej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci podanej dňa 13.05.2022 a autorizovanej dňa 16.05.2022 nekoná a nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Centrum právnej pomoci, kancelária Žiar nad Hronom, ktorému bola žiadosť žalobkyne postúpená Call centrom žalovaného, vo vyjadrení k podnetu žalobkyne poukázalo na tú skutočnosť, že žiadosť žalobkyne bola doručená prostredníctvom elektronickej schránky, pričom uvedené podanie nespĺňalo náležitosti podania v zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, v dôsledku čoho uvedené podanie nebolo možné považovať za

elektronické podanie spôsobilé vyvolať zamýšľané právne následky. Uviedlo tiež, že predmetné podanie nemalo náležitosti ani v zmysle § 19 ods. 1 Správneho poriadku a že žiadateľka (žalobkyňa) nedoplnila svoje podanie (žiadosť) v zákonom stanovenej lehote v listinnej podobe, a teda podanie žalobkyne bolo zaevidované do bežnej korešpondencie.

3. Dňa 03.10.2022 GP SR, netrestný odbor, doručil CPP, kancelárii Žiar nad Hronom upozornenie prokurátora, v ktorom navrhol, aby orgán verejnej správy o žiadosti žalobkyne na poskytnutie právnej pomoci zo dňa 13.05.2022 zákonným spôsobom konal.

4. Dňa 20.10.2022 CPP, kancelária Žiar nad Hronom žalobkyňu opätovne vyzvala na doručenie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci na predpísanom tlačive spolu so zaručeným, resp. kvalifikovaným elektronickým podpisom. V reakcii na túto výzvu zo dňa 21.10.2022 žalobkyňa o. i. uviedla, že na e-mailovú adresu žalovaného posla e-mailovú správu obsahujúcu jej pôvodné podanie. Dňa 24.10.2022 pracovníčka CPP, kancelária Žiar nad Hronom, e-mailom adresovaným prokurátorovi GP SR preposlala e-mailovú komunikáciu CPP, kancelárie Žiar nad Hronom so žalobkyňou s tým, že žalobkyňa nereagovala na opätovnú výzvu na doplnenie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci zaručeným, resp. kvalifikovaným elektronickým podpisom, v dôsledku čoho CPP nemôže začať konanie o poskytnutie právnej pomoci.

II. Konanie pred správnym súdom

5. Žalobkyňa doručila Krajskému súdu v Banskej Bystrici správnu žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy - žalovaného, ktorého označila ako „Slovenská republika - Centrum právnej pomoci, Námestie Slobody 12, 810 05 Bratislava 15, IČO: 30 798 841“.

6. V zmysle § 3 ods. 1 a ods. 3 písm. a) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov prešiel od 01.06.2023 výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, z doterajšieho Krajského súdu v Banskej Bystrici na Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „správny súd“).

7. Správny súd uznesením č. k. BB-26Sa/14/2022-172 zo dňa 30.04.2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) žalobu žalobkyne podľa § 249 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) zamietol ako nedôvodnú s tým, že po preskúmaní veci nezistil nečinnosť žalobkyňou označeného žalovaného - Centra právnej pomoci so sídlom v Bratislave.

8. Správny súd konštatoval, žalobkyňa za žalovaný orgán verejnej správy označila Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, ktorý nemá povinnosť konať o podanej žiadosti žalobkyne ani vydať rozhodnutie podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej aj „zákon o poskytovaní právnej pomoci“). Dôvodil, že pokiaľ žalobkyňa v podanej správnej žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy označila ako žalovaného Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, táto skutočnosť nezodpovedala procesnému aspektu prejednávanej veci.

9. Správny súd mal za to, že po postúpení žiadosti žalobkyne kancelárii CPP Žiar nad Hronom ako kompetentnému orgánu oprávnenému o tejto žiadosti konať, patrilo vyhodnotiť predmetné e-mailové podania kancelárii CPP Žiar nad Hronom, vrátane toho, či sa jedná o riadne podanú žiadosť s náležitosťami stanovenými zákonom.

10. Poukazujúc na znenie § 245 SSP („žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie“) správny súd tvrdil, že to bola práve kancelária CPP Žiar nad Hronom (čl. 15 ods. 2 Organizačného poriadku), voči ktorej mala smerovať žaloba žalobkyne proti nečinnosti, a nie Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave.

11. Nakoľko žalovaným vo veci žalobkyne nebola kancelária CPP Žiar nad Hronom, správny súd uzavrel, že nemohol ani preskúmať správnosť postupu kancelárie CPP Žiar nad Hronom a vyhodnotiť, či elektronické podania žalobkyne sú žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci s autorizovaným zaručeným elektronickým podpisom žiadateľa.

12. Záverom odôvodnenia napadnutého uznesenia správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku žalobkyne, podľa ktorej žalovaný nebral zreteľ na odlišné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 26Sa/9/2020 vydané v jej veci, ktorým súd uložil žalovanému (Centru právnej pomoci, so sídlom v Bratislave) povinnosť bezodkladne konať. Správny súd k uvedenému dodal, že Najvyšší správny súd SR uznesením sp. zn. 6Svk/10/2022 zo dňa 21.09.2022 toto rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Banskej Bystrici následne vo veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 31Sa/11/2022-21 zo dňa 30.01.2023 tak, že žalobu

žalobkyne zamietol. Voči tomuto rozsudku žalobkyňa podala kasačnú sťažnosť, o ktorej do dňa vydania napadnutého uznesenia nebolo rozhodnuté (pozn. - o tejto kasačnej sťažnosti bolo rozhodnuté rozsudkom sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025, od ktorého sa chce predkladajúci senát odkloniť).

III. Kasačná sťažnosť žalobkyne, vyjadrenie žalovaného

13. Proti uzneseniu správneho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „sťažovateľka“) kasačnú sťažnosť, a to z dôvodov, že:

a) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu (§ 440 ods. 1 písm. b/ SSP). Podľa sťažovateľky nie je jasné, kto bol správnym súdom považovaný za žalovaného

(ústredie, kancelária CPP, alebo obaja) alebo Centrum právnej pomoci etablované v Slovenskej republike, IČO: 30 798 841. Sťažovateľka zdôraznila, že za protistranu v spore považuje Centrum právnej pomoci, etablované v Slovenskej republike, IČO: 30 798 841;

b) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (§ 440 ods. 1 písm. c/ SSP). Sťažovateľka zastávala názor, že kancelária CPP v Žiari nad Hronom nie je samostatný subjekt (nositeľ práv a povinností) tak, aby mohol byť samostatne žalovanou stranou;

c) správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP). Sťažovateľka namietala, že správny súd vylúčil ňou označenú žalovanú stranu a obracal sa na kanceláriu CPP v Žiari nad Hronom, ktorá nie je samostatná osoba, keďže ide iba o organizačnú časť CPP;

d) správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Sťažovateľka zdôrazňovala, že žiadala o právnu pomoc CPP e-mailovým zaslaním žiadosti na adresu CPP uvedenú na webovej stránke CPP. Na tejto stránke sa uvádza aj adresa CPP v Bratislave s jedinou e-mailovou adresou. Žiadna kancelária CPP v čase podania predmetnej žiadosti nemala aktívnu e-mailovú adresu. Podľa sťažovateľky je štatút CPP pre ňu ako klienta CPP neznámy dokument. Tvrdila, že súdy majú prihliadať na účel, pre ktorý bolo CPP zriadené a nie prílišným formalizmom občana dostávať do polohy znemožňujúcej uplatnenie práva na poskytnutie právnej pomoci a uplatnenie práva pred súdom. V Slovenskej republike existuje jediné CPP s IČO: 30 798 841. Podľa sťažovateľky správny súd našiel iba formálne dôvody zamietnutia jej žaloby, čo považovala za marenie jej práva. Ďalej uviedla, že ju interné organizačné zložky žalovaného CPP (napr. kancelária, pracovisko, call centrum atď.) nezaujímali a ani nemali prečo zaujímať, lebo je to výhradne interná záležitosť CPP, čo sa jej ako klienta CPP - žiadateľa o právnu pomoc, nedotýka.

14. Sťažnostným návrhom sa sťažovateľka domáhala zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci správnemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Napadnuté uznesenie považovala za nezákonné a popierajúce účel existencie CPP a princíp spravodlivosti.

15. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti sťažovateľky uviedol, že v plnom rozsahu súhlasí s napadnutým uznesením. Dodal, že v predmetnej veci (konanie vedené pred Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. 11Cpr/47/2018) má sťažovateľka možnosť podať si žiadosť o poskytnutie právnej pomoci zákonom predpísaným spôsobom.

16. Sťažovateľka v replike uviedla, že je absolútne nelogické, aby na rovnakú vec podávala ďalšiu žiadosť žalovanému, keď jej preukázateľne podanú žiadosť v rovnakej veci dodnes žalovaný v správnom konaní nevybavil (neschválil a ani neodmietol).

IV. Konanie pred kasačným súdom

17. Prejednávaná vec bola dňa 04.09.2024 náhodným výberom technickými a programovými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená na rozhodnutie senátu 1S a bola jej pridelená spisová značka 1Svk/21/2024.

18. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) (§ 438 ods. 2 SSP) konanie o kasačnej sťažnosti sťažovateľky uznesením sp. zn. 1Svk/21/2024 zo dňa 27.11.2024 prerušil do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod evidenčným číslom spisu Rvp 662/2023. Kasačný súd totiž zistil, že na Najvyššom správnom súde SR prebieha pod sp. zn. 6Svk/33/2023 obdobné konanie o žalobe o nečinnosť orgánu verejnej správy tých istých účastníkov konania - žalobkyne (sťažovateľky) a žalovaného označeného ako CPP so sídlom v Bratislave. Konanie v tejto obdobnej veci bolo tiež uznesením sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 08.02.2024 prerušené do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod evidenčným

číslo Rvp 662/2023, nakoľko v poradi prvé rozhodnutie kasačného súdu v danej veci (rozsudok sp. zn. 6Svk/10/2022 zo dňa 21.09.2022) bolo zo strany sťažovateľky napadnuté ústavnou sťažnosťou.

19. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č. k. I. ÚS 174/2025-21 zo dňa 26.03.2025 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Svk/10/2022 zo dňa 21.09.2022 ako podanú oneskorene. Tým odpadol dôvod, pre ktorý bolo konanie v tu prejednávanej veci prerušené. Dňa 30.07.2025 bolo vydané aj rozhodnutie kasačného súdu vo veci 6Svk/33/2023, ktorým iný senát Najvyššieho správneho súdu SR kasačnú sťažnosť sťažovateľky zamietol. Kasačný súd preto postupom podľa § 100 ods. 3 v spojení s § 452 ods. 1 SSP rozhodol o pokračovaní v konaní o kasačnej sťažnosti (výrok I. tohto uznesenia).

20. Kasačný súd ďalej po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP), že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nepovažoval za potrebné nenariadiť pojednávanie. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu a posúdení veci kasačný súd dospel po neverejnej porade senátu jednomyselne k záveru, že vec je potrebné postúpiť veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu SR (výrok II. tohto uznesenia).

V. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

21. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR: „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“

22. Podľa § 4 písm. d) a e) SSP: „Orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.“

23. Podľa § 5 ods. 1, 3, 4 a 7 zákona o poskytovaní právnej pomoci: „(1) Zriaďuje sa Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“) ako štátna rozpočtová organizácia, ktorá poskytuje právnu pomoc podľa tohto zákona svojimi zamestnancami, určenými advokátmi a mediátormi... (3) Podrobnosti o organizácii centra upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo... (4) Sídлом centra je Bratislava... (7) Centrum zabezpečuje primeranú a rovnomernú dostupnosť svojich služieb na celom území Slovenskej republiky spravidla prostredníctvom kancelárií centra.“

24. Podľa § 10 ods. 1, 3 a 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci: „(1) Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosti uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive... (3) Žiadosť sa podáva v kancelárii centra príslušnej podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu žiadateľa... (5) Centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.“

25. Podľa čl. 2 Štatútu Centra právnej pomoci z 22. júla 2019 schváleného Ministerstvom spravodlivosti SR (ďalej aj „Štatút CPP“), prvá veta: „Centrum je právnická osoba zriadená zákonom.“

26. Podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 5 Štatútu CPP: „(1) Centrum sa organizačne člení na organizačné útvary, ktorými sú: a) odbor, b) kancelária centra, c) referát... (3) Vnútornú organizačnú štruktúru centra, rozsah pôsobnosti a vzájomné vzťahy organizačných útvarov upraví organizačný poriadok centra... (5) Ak zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom centra v zmysle osobitného predpisu 11) (pozn. § 58 ods. 2 Správneho poriadku) je riaditeľ...“

27. Podľa čl. 1 ods. 1 Usmernenia č. U/8/2020, ČRZ: 104396/2020, ktorým sa prijíma Organizačný poriadok Centra právnej pomoci (ďalej aj „Organizačný poriadok CPP“): „Organizačný poriadok Centra právnej pomoci (ďalej len „organizačný poriadok“) je základným interným riadiacim aktom Centra právnej pomoci (ďalej len „centrum“).“

28. Podľa čl. 1 ods. 2 Organizačného poriadku CPP: „Organizačný poriadok v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi a štatútom centra (ďalej len „štatút“) ustanovuje vnútorné organizačné členenie centra, rozsah oprávnení a zodpovednosti vedúcich zamestnancov centra, ako aj ďalších zamestnancov centra, pôsobnosť a vzájomné vzťahy organizačných útvarov centra (ďalej len „útvary“).“

29. Podľa čl. 1 ods. 6 Organizačného poriadku CPP: „Organizačný poriadok je záväzný pre všetkých zamestnancov centra.“

30. Podľa čl. 2 Organizačného poriadku CPP: „(1) Centrum plní úlohy v útvaroch, ktorými sú a) odbor, b) kancelária centra, c) referát... (3) Kancelária centra je útvar zabezpečujúcich úlohy podľa osobitného predpisu.2“ (pozn. zákon o právnej pomoci).

31. Podľa čl. 15 ods. 2 Organizačného poriadku CPP: „Kancelária centra, s výnimkou Call centra, najmä a) vykonáva činnosť a rozhoduje v správnom konaní o nároku podľa zákona ako správny orgán v prvom stupni a na tento účel najmä 1. prijíma žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a vedie ich evidenciu, 2. zabezpečuje preskúvanie podmienok priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v súlade so zákonom, 3. vydáva rozhodnutia o nároku na poskytnutie právnej pomoci v súlade so zákonom...“

32. Podľa § 245 SSP: „Žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie.“

33. Podľa § 59 SSP: „Ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2.“

34. Podľa § 6 ods. 1 Správneho poriadku: „Ak je na konanie vecne príslušný orgán, ktorý sa vnútorne člení na útvary oprávnené podľa zákona samostatne konať, správnym orgánom príslušným konať v prvom stupni je útvar, ktorý ustanovuje zákon.“

35. Podľa § 6 ods. 2 Správneho poriadku: „Ak je na konanie vecne príslušný správny orgán, ktorý sa vnútorne člení, orgánom príslušným konať v mene tohto správneho orgánu v prvom stupni je útvar určený zákonom, inak útvar určený štatútom alebo iným predpisom upravujúcim jeho vnútorné pomery (ďalej len „štatút“). Ak štatút takýto útvar neurčuje, príslušným na konanie je štatutárny orgán správneho orgánu.“

36. Podľa § 58 ods. 2 Správneho poriadku: „O odvolaní proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby rozhoduje útvar ustanovený zákonom, a ak ho zákon neustanovuje, útvar určený jej štatútom; ak taký útvar nie je, rozhoduje orgán, ktorý ju zriadil alebo založil.“

VI. Posúdenie veci senátom kasačného súdu

37. Z administratívneho spisu je pre kasačný súd zrejmé, že sťažovateľka požiadala o právnu pomoc žiadosťou adresovanou na emailovú adresu žalovaného - Centra právnej pomoci so sídlom v Bratislave. Žiadosť bola ďalej postúpená CPP, kancelárii Žiar nad Hronom. Tá o žiadosti sťažovateľky ďalej nekonala z dôvodu, že žiadosť sťažovateľky nepovažovala za podanú predpísanou formou, neuznajúc autorizáciu emailového podania sťažovateľkou. Po podaní podnetu na prokuratúre sa sťažovateľka žalobou podanou na správny súd podľa ust. § 242 a nasl. SSP, teda žalobou proti nečinnosti orgánu verejnej správy, domáhala odstránenia nečinnosti žalovaného, ktorého označila ako Slovenská republika - Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave. Správny súd žalobu zamietol ako nedôvodnú s poukazom na to, že žalovaným vo veci sťažovateľky mala byť kancelária CPP Žiar nad Hronom, a to v zmysle čl. 15 ods. 2 Organizačného poriadku CPP.

38. S ohľadom na sťažnostné body bolo predmetom kasačného konania vyriešenie otázky, či správny súd postupoval v súlade so zákonom, keď žalobu o nečinnosť zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľkina argumentácia spočívala zjednodušene v tvrdení, že jej sa ako žiadateľky interné členenie Centra právnej pomoci nijako nedotýka, pretože ona sa ako osoba v materiálnej núdzi obrátila na Centrum právnej pomoci, ktorému je zverená právomoc rozhodovať o nároku na poskytnutie právnej pomoci.

39. Vo veci tak bola nastolená kľúčová právna otázka, ktorou je, či je o žiadosti sťažovateľky o poskytnutie právnej pomoci v prvom stupni povinné konať a rozhodnutie vydať CPP so sídlom v Bratislave alebo príslušná kancelária CPP, a v nadväznosti na to, ktorý z týchto orgánov je orgánom verejnej správy prvého stupňa a pôvodcom nečinnosti, voči ktorému mala žaloba o nečinnosť smerovať.

40. Ako vyplýva z bodov 18 - 19 tohto rozsudku, vo veci totožnej sťažovateľky a za obdobných skutkových a právnych okolností bolo vydané rozhodnutie iného senátu Najvyššieho správneho súdu SR, a to rozsudok sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025. Týmto rozsudkom bola zamietnutá kasačná sťažnosť sťažovateľky, ktorá bola postavená na obdobnej argumentácii ako v prejednávanej veci. Najvyšší správny súd SR v tomto rozsudku vyslovil nasledovné závery: „...pokiaľ Centrum právnej pomoci, Kancelária Žiar nad Hronom ako prvostupňový správny orgán nevyhodnotil podanie

žalobkyne podané formou e-mailu ... ako odvolanie a z dôvodov uvedených vyššie na toto podanie ako odvolanie neprihliadlo, bolo to práve Centrum právnej pomoci, Kancelária Žiar nad Hronom (pozri článok 15 ods. 2 Organizačného poriadku vyššie citovaného v bode 21 uznesenia č. k. 26Sa/9/2020-90 z 25. októbra 2021), voči ktorému mala smerovať správna žaloba proti nečinnosti, a nie Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, Račianska č. 1523/71 majúce v tomto prípade postavenie odvolacieho správneho orgánu.“ a „Z uvedeného dôvodu žalovaný orgán verejnej správy Centrum právnej pomoci - ústredie (ako druhostupňový správny orgán), nemal povinnosť konať o odvolaní žalobkyne, pokiaľ mu vec (odvolanie) žalobkyne nebola prvostupňovým správnym orgánom predložená postupom podľa § 57 ods. 2 Správneho poriadku v nadväznosti na jeho ods. 1. Z uvedeného nemožno konštatovať jeho nečinnosť.“

41. Z odôvodnenia rozsudku sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025 tak vyplýva, že senát 6S (i) za prvostupňový správny orgán v konaní vo veci žiadosti o právnu pomoc považoval kanceláriu Centra právnej pomoci (tu Žiar nad Hronom) a nie samotné Centrum právnej pomoci (so sídlom v Bratislave) a že tak urobil s poukazom na článok 15 ods. 2 Organizačného poriadku (viď bod 27 rozsudku), (ii) že nesprávne označenie žalovaného vyhodnotil ako dôvod pre zamietnutie žaloby postupom podľa § 249 SSP a (iii) že za druhostupňový správny orgán voči rozhodnutiu kancelárie Centra právnej pomoci považoval Centrum právnej pomoci - ústredie.

42. Je potrebné podotknúť, že vo veci 6Svk/33/2023 bolo konanie o žiadosti o právnu pomoc zastavené Centrom právnej pomoci, kanceláriou Žiar nad Hronom podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku, sťažovateľkou bolo proti tomuto rozhodnutiu podané odvolanie, o ktorom sa ďalej nekonalo a sťažovateľka sa v konaní pred správnym súdom domáhala odstránenia nečinnosti, pričom ako žalovaného označila Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave. V prejednávanej veci nebolo o žiadosti sťažovateľky o právnu pomoc v administratívnom konaní vydané nijaké rozhodnutie a nebolo sporu o tom, či je pôvodcom nečinnosti prvostupňový alebo odvolací orgán.

43. Napriek uvedeným skutkovým odlišnostiam sa však prekladajúci senát domnieva, že senát 6S vyslovil právny názor, podľa ktorého za prvostupňový správny orgán v konaní vo veci žiadosti o právnu pomoc je potrebné považovať kanceláriu CPP a nie CPP, ako aj že označenie žalovaného v správnej žalobe o nečinnosť ako CPP a nie ako kancelárie CPP je dôvodom pre jej zamietnutie a napokon, že odvolacím orgánom je CPP so sídlom v Bratislave - ústredie. S uvedeným právnym názorom sa prekladajúci senát nemôže stotožniť z dôvodov uvedených nižšie.

K postaveniu Centra právnej pomoci / kancelárie Centra právnej pomoci ako prvostupňového orgánu verejnej správy

44. Z ust. § 245 SSP vyplýva, že žalovaným v konaní o nečinnosť je orgán verejnej správy, ktorý má podľa žalobcu povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie.

45. Orgán verejnej správy je definovaný v § 4 SSP, pričom podľa písm. d) je ním právnická (resp. fyzická) osoba, ktorej osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a podľa písm. e) štátny orgán, iný orgán alebo subjekt, ktorému osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy. Hoci podľa odbornej spisby sa § 4 písm. d) SSP vzťahuje na fyzické a právnické osoby súkromného a nie verejného práva (Správny súdny poriadok, 1. vydanie, 2018 <<https://app.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=nnptemrbg5pxg327mv3gwni>>, Baricová, Fečík, Števček, Filová a kol., s. 45 - 62: M. Vrabko), podľa predkladajúceho senátu je Centrum právnej pomoci predsa potrebné považovať za právnickú osobu v zmysle § 4 písm. d) SSP, čo vyplýva z dikcie § 5 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci v spojitosti s § 21 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ako aj čl. 2 Štatútu CPP (v tejto súvislosti viď aj bod 66 tohto rozsudku).

46. Avšak aj keby v prípade CPP nešlo o právnickú osobu podľa § 4 písm. d) SSP, ale o orgán či subjekt podľa § 4 písm. e) SSP, podstatné je, že v oboch týchto prípadoch musí byť splnená podmienka spočívajúca v tom, že tomuto subjektu osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

47. Zo zásady legality vyjadrenej v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR pritom vyplýva, že takýmto osobitným predpisom nesmie byť norma nižšej právnej sily, než je zákon (porov. Správny súdny poriadok, 1.

62: M. Vrabko). V uvedenej veci je týmto osobitným predpisom zákon o poskytovaní právnej pomoci, ktorý zveruje rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach (tu len) fyzických osôb Centru právnej pomoci, konkrétne mu zveruje rozhodovanie o právnych nárokoch fyzických osôb na právnu pomoc.

48. Prekladajúci senát je teda rozhodujúce, že osobitný predpis, ktorým je v prejednávanej veci zákon o právnej pomoci, zveruje právomoc rozhodovať o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci Centru právnej pomoci. Hoci ustanovenie § 10 ods. 3 zákona o poskytovaní právnej pomoci ukladá povinnosť podať žiadosť príslušnej kancelárii centra, právomoc rozhodovať o tejto žiadosti zákon v § 10 ods. 5 ako aj v ďalších ustanoveniach zveruje *expressis verbis* „centru“.

49. Podľa predkladajúceho senátu je teda zákon o právnej pomoci (na rozdiel od Organizačného poriadku, viď nižšie) potrebné považovať na účely § 4 SSP a v súlade so zásadou legality vymedzenou v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR za osobitný predpis, ktorý je spôsobilý zveriť kompetenciu rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a tento túto kompetenciu zveruje Centru právnej pomoci.

50. Zákon o právnej pomoci je tiež svojou povahou všeobecne záväzným právnym predpisom, zverejneným v Zbierke zákonov, ktorému svedčí prezumpcia oboznámenia sa s jeho obsahom a prezumpcia jeho všeobecnej znalosti. Od adresátov právnych noriem, ktorými sú v prípade zákona o právnej pomoci primárne žiadatelia o právnu pomoc, tak možno dôvodne požadovať znalosť ich obsahu (porov. starorímsku zásadu, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje).

51. Pokiaľ teda osobitný predpis (zákon o právnej pomoci) zveruje rozhodovaciu kompetenciu Centru právnej pomoci, za orgán verejnej správy je podľa predkladajúceho senátu potrebné považovať Centrum právnej pomoci. Nemožno za neho považovať kanceláriu Centra právnej pomoci, ktorej nijaký osobitný predpis s právnou silou zákona, resp. s právnou silou vyššou, nezveruje právomoc rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb. V nadväznosti na uvedené to má byť Centrum právnej pomoci a nie jeho kancelária, ktoré má mať aj procesnú subjektivitu v správnom súdnom konaní a má mu svedčať aj postavenie žalovaného v konaní o nečinnosť podľa § 245 SSP. Kasačný súd dodáva, že Správny súdny poriadok vo svojom znení aj výslovne počíta s Centrom právnej pomoci a nie s kanceláriou CPP ako so žalovaným [§ 49 ods. 2 písm. d) SSP; § 449 ods. 2 písm. c) SSP].

52. Z rozsudku sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025 však vyplýva, že tam konajúci senát za prvostupňový správny orgán v konaní vo veci žiadosti sťažovateľky o právnu pomoc za žalovaného považoval kanceláriu CPP s poukazom na článok 15 ods. 2 Organizačného poriadku CPP (viď bod 27 rozsudku sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025, bod 40 tohto rozsudku).

53. Prekladajúci senát nespochybňuje, že v zmysle čl. 15 ods. 2 Organizačného poriadku CPP je kancelária CPP vskutku oprávnená vydávať rozhodnutia o nároku na poskytnutie právnej pomoci ako prvostupňový orgán. Zdôrazňuje však, že Organizačný poriadok CPP je svojou povahou interným riadiacim aktom, čo vyslovene vyplýva z čl. 1 ods. 1 Organizačného poriadku CPP. Povaha Organizačného poriadku CPP ako interného riadiaceho aktu podľa predkladajúceho senátu vylučuje, aby tento predpis bolo možné považovať za osobitný predpis na účely § 4 SSP, ktorým by bolo možné zveriť kancelárii CPP kompetenciu rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy. A teda vylučuje aj to, aby bolo možné považovať kanceláriu CPP za samostatný orgán verejnej správy v zmysle § 4 SSP, a následne za žalovaného v konaní o nečinnosť podľa § 245 SSP.

54. Prekladajúci senát rovnako upriamuje pozornosť na skutočnosť, že podľa čl. 1 ods. 6 Organizačného poriadku CPP je tento dokument záväzný dovnútra organizačnej štruktúry centra, pre všetkých jeho zamestnancov. Na rozdiel od zákona o právnej pomoci nejde o všeobecne záväzný právny predpis, ktorému by svedčala prezumpcia jeho všeobecnej znalosti. Od žiadateľov o právnu pomoc nemožno vyžadovať znalosť interných riadiacich aktov, resp. ich neznalosť nemožno postihovať nepriaznivými následkami (v tomto prípade spočívajúcimi v zamietnutí žaloby ako smerujúcej voči nesprávne označenému žalovanému).

55. Prekladajúci senát podotýka, že kanceláriu centra je v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. b) Štatútu CPP a Organizačného poriadku CPP v nadväznosti na § 5 ods. 3 a 7 zákona o poskytovaní právnej pomoci potrebné považovať za organizačný útvar centra, a teda za súčasť vnútornej organizačnej štruktúry

centra. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je kasačnému súdu známe, že v konaniach, v ktorých vystupuje ako žalovaný Centrum právnej pomoci, je spravidla v záhlaví rozhodnutia súdu uvedená (aj) príslušná kancelária Centra právnej pomoci spolu s jej adresou. Rovnako aj na administratívnych rozhodnutiach o žiadostiach o právnu pomoc býva uvedená aj príslušná kancelária Centra právnej pomoci a jej adresa. Takýto dôvetok však predstavuje len bližšiu špecifikáciu Centra právnej pomoci o uvedenie príslušného organizačného útvaru (kancelárie) a jej adresy, ktorý vo veci konal v mene CPP na základe Organizačného poriadku CPP, čo má význam predovšetkým z praktických dôvodov (napr. doručovanie či posúdenie oprávnenia konkrétneho zamestnanca vydať rozhodnutie či konať za žalovaného pred súdom; porov. čl. 4 ods. 2 Štatútu CPP, podľa ktorého vedúci kancelárie koná v mene centra v rozsahu určenom v organizačnom poriadku centra). Nič to však nemení na závere, že je to Centrum právnej pomoci, ktoré ako orgán verejnej správy vydáva predmetné rozhodnutia o nárokoch na právnu pomoc adresované fyzickým osobám a vystupuje ako žalovaný v správnom súdnom konaní.

56. Uvedený názor plne korešponduje aj so znením § 6 Správneho poriadku. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia platí, že ak je na konanie vecne príslušný orgán, ktorý sa vnútorne člení na útvary oprávnené podľa zákona samostatne konať, správnym orgánom príslušným konať v prvom stupni je útvary, ktorý ustanovuje zákon. Centrum právnej pomoci sa síce vnútorne člení na útvary, ale tieto nie sú podľa zákona oprávnené samostatne konať. Naopak v prípade kancelárie CPP sa podľa predkladajúceho senátu celkom zrejme aplikuje odsek 2 tohto ustanovenia. Tento stanovuje, že ak je na konanie vecne príslušný správny orgán, ktorý sa vnútorne člení, orgánom príslušným konať v mene tohto správneho orgánu v prvom stupni je útvary určený zákonom, inak útvary určený štatútom alebo iným predpisom upravujúcim jeho vnútorné pomery (ďalej len „štatút“). Z uvedeného vyplýva, že kancelária ako útvary určený interným predpisom (Organizačným poriadkom CPP) je príslušné konať, ale nekonať vo svojom mene, ale konať v mene správneho orgánu, ktorým je Centrum právnej pomoci.

57. Prekladajúci senát tak zastáva názor, že Centrum právnej pomoci má ako orgán verejnej správy podľa § 4 SSP v spojitosti s § 6 ods. 2 Správneho poriadku a § 10 ods. 5 zákona o právnej pomoci v nadväznosti na zásadu legality zakotvenú v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR zákonom zverenú kompetenciu vydávať rozhodnutia o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a v správnom súdnom konaní má procesnú subjektivitu, a teda môže vystupovať ako žalovaný. Naopak, kancelária CPP je len vnútorným organizačným útvarom CPP, teda jeho súčasťou, a nie samostatným orgánom verejnej správy na účely § 4 SSP. Interný riadiaci akt (Organizačný poriadok CPP) nestanovuje kancelárii CPP kompetenciu konať a vydávať individuálne správne akty vo vlastnom mene a smerom navonok vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, ale len v mene a dovnútra organizačnej štruktúry CPP.

58. Prekladajúci senát tak vyjadruje presvedčenie, že sťažovateľka v žalobe o nečinnosť správne označila žalovaného ako Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, pretože to bolo Centrum právnej pomoci ako orgán verejnej správy, ktorý mal posúdiť jej podanie (žiadosť o právnu pomoc). Pokiaľ v žalobe o nečinnosť sťažovateľka neuviedla dôvetok, že išlo o Centrum právnej pomoci, kanceláriu Žiar nad Hronom, nijakým spôsobom nepochybila a už v žiadnom prípade jej táto skutočnosť nemôže byť pripísaná na ťarchu v podobe zamietnutia jej žaloby, hoci aj z upovedomenia o vybavení podnetu prokuratúre i z výzvy CPP, kancelárie Žiar nad Hronom jej už bolo zrejme, že jej podanie - žiadosť interne posudzuje CPP, kancelária Žiar nad Hronom.

K procesnému postupu správneho súdu v prípade nesprávne označeného žalovaného v konaní o nečinnosť

59. V prípade, že veľký senát sa stotožní s predkladajúcim senátom vo vyššie uvedenom názore, bude zrejme, že ak sťažovateľka označila v podanej žalobe ako žalovaného, teda ako pôvodcu tvrdenej nečinnosti, Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, postupovala v súlade so zákonom.

60. Pokiaľ sa však veľký senát nestotožní s predkladajúcim senátom vo vyššie uvedenom názore a dospeje k záveru, že žaloba o nečinnosť mala smerovať voči kancelárii CPP, Žiar nad Hronom a nie Centru právnej pomoci so sídlom v Bratislave, naskytá sa otázka, či mal správny súd opravu vykonať sám, vyzvať sťažovateľku na odstránenie väd jej žaloby alebo žalobu bez ďalšieho zamietnuť.

61. Z obsahu súdneho spisu v prejednávanej veci je pritom zrejme, že správny súd nepristúpil k ustáleniu si osoby žalovaného odlišne od sťažovateľky, ani sťažovateľku nevyzval na odstránenie väd žaloby, ale žalobu bez ďalšieho zamietol. Vo veci sp. zn. 6Svk/33/2023 z rozsudku senátu 6S tiež vyplýva, že správny súd žalobu bez ďalšieho zamietol.

62. Zo znenia § 245 SSP vyplýva, že žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti

administratívne konanie (porov. § 180 SSP, podľa ktorého žalovaným je v prípade všeobecnej správnej žaloby proti rozhodnutiu alebo opatreniu v zásade orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku). Je teda zrejmé, že ust. § 245 SSP definuje žalovaného inak ako ust. § 180 SSP, a to ako orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť konať. Žalovaný v konaní o nečinnosť je tak určený tvrdením žalobcu a nie zákonom. Pokiaľ však z obsahu žaloby o nečinnosť a pripojeného administratívneho spisu správneho súdu vyplýva, ktorý orgán verejnej správy mal konať, teda je pôvodcom nečinnosti a v správnom súdnom konaní by mal byť žalovaným, a žalobca ho v žalobe o nečinnosť nesprávne označí, podľa prekladajúceho senátu je to minimálne dôvod pre postup podľa § 59 SSP, teda pre výzvu na odstránenie nedostatkov podania.

63. Predkladajúci senát aj na tomto mieste zdôrazňuje, že kompetencia kancelárie CPP vyplýva z interného riadiaceho aktu - Organizačného poriadku CPP (ak teda veľký senát usúdi, že túto kompetenciu je tento akt vôbec spôsobilý založiť smerom navonok), ktorému nesvedčí prezumpcia všeobecného oboznámenia sa s jeho obsahom. Predkladajúci senát síce uznáva, že sťažovateľka mala vedomosť, že jej podanie/žiadosť o právnu pomoc posudzuje kancelária Žiar nad Hronom (čo vyplýva z výziev na doplnenie podania i odpovede na podnet prokuratúry), no stále sa mohla spoľahnúť na text zákona, ktorý kompetenciu konať o žiadosti zveruje Centru právnej pomoci. Preto podľa prekladajúceho senátu mal správny súd (v prípade, že žaloba mala smerovať voči kancelárii CPP) vyzvať sťažovateľku na odstránenie nedostatkov podania, resp. sám si určiť žalovaného, keďže bolo zrejmé, o čo sťažovateľke vo svojej podstate išlo - aby správny súd uložil povinnosť o žiadosti ďalej konať.

64. Teda v prejednávanej veci, ak sťažovateľka označila ako žalovaného Centrum právnej pomoci so sídlom v Bratislave, no správny súd z pripojeného administratívneho spisu a z obsahu žaloby mohol ustáliť, že žalovaným mala byť kancelária Žiar nad Hronom (v prípade, že žaloba mala smerovať voči kancelárii CPP), vzniká otázka, či (i) mohol správny súd takúto opravu vykonať sám alebo (ii) mal sťažovateľku vyzvať na odstránenie nedostatkov podania alebo (iii) nemal sťažovateľku vyzvať na odstránenie nedostatkov podania a žalobu bez ďalšieho zamietnuť tak, ako urobil v prejednávanej veci.

K postaveniu druhostupňovému orgánu verejnej správy

65. Hoci v uvedenej právnej veci to nie je nevyhnutne potrebné pre vydanie rozhodnutia kasačného súdu, pre ďalšie administratívne konanie po vrátení veci je pre účastníkov konania potrebné vedieť, ktorý orgán by konal o prípadnom odvolaní sťažovateľky voči prvostupňovému rozhodnutiu, ak by bolo podanie odvolania prípustné (napr. v prípade, ak by došlo k zastaveniu konania podľa § 30 Správneho poriadku). Aj v tejto otázke má totiž predkladajúci senát sčasti odlišný názor od názoru vysloveného senátom 6S.

66. Zákon o právnej pomoci neustanovuje pre konanie o poskytnutie právnej pomoci odvolací orgán. Ustanovenie § 25 ods. 1 zákona o právnej pomoci však zavádza pre konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch subsidiárne použitie Správneho poriadku. Správny poriadok odvolací orgán určuje v ustanovení § 58 Správneho poriadku, pričom podľa ods. 2 tohto ustanovenia o odvolaní proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby rozhoduje útvar ustanovený zákonom, a ak ho zákon neustanovuje, útvar určený jej štatútom. Práve na ustanovenie § 58 ods. 2 Správneho poriadku odkazuje čl. 5 ods. 5 Štatútu CPP, podľa ktorého ak zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom centra je riaditeľ.

67. Predkladajúci senát teda zastáva názor, že odvolacím orgánom voči rozhodnutiu vydanému Centrom právnej pomoci zastúpeného kanceláriou, je Centrum právnej pomoci zastúpené riaditeľom, pričom práve takéto vnímanie je terminologicky plne súladné aj so znením § 49 ods. 2 písm. d) SSP.

68. Z odôvodnenia rozsudku sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025 však vyplýva, že tam konajúci senát za odvolací orgán považoval Centrum právnej pomoci - ústredie, so sídlom v Bratislave (body 27 a 29 rozsudku). Predkladávajúcemu senátu nie je zrejmé, z akého právneho predpisu konajúci senát vyvodil, že Centrum právnej pomoci má ústredie, a že toto ústredie má postavenie odvolacieho orgánu, keďže zákon o právnej pomoci, Štatút CPP ani Organizačný poriadok CPP pojem ústredie CPP nepozná a ako odvolací orgán neustanovuje.

K ďalšej rozhodovacej praxi

69. Pokiaľ ide o ďalšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho (správneho) súdu SR, resp. Ústavného súdu SR týkajúcu sa nečinnosti CPP, možno poukázať na nasledovné rozhodnutia:

- uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/42/2022 zo dňa 29.03.2021 - žaloba o nečinnosť bola odmietnutá pre nesplnenie procesnej podmienky spočívajúcej vo vyčerpaní sťažnosti alebo podnetu na prokuratúre a z tohto dôvodu bola zamietnutá aj kasačná sťažnosť. K postaveniu žalovaného CPP nebol vyslovený právny názor;

- uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Svk/10/2022 zo dňa 21.09.2022 - išlo o rozhodnutie vo veci totožnej sťažovateľky ako v prejednávanej veci, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025, od ktorého sa chce predkladajúci senát odchýliť. Týmto rozhodnutím senát 6S zrušil v poradí prvý rozsudok krajského súdu, ktorým bola Centru právnej pomoci uložená povinnosť konať. K postaveniu žalovaného CPP v konaní o nečinnosť bol vyjadrený rovnaký právny názor ako v nadväznom rozhodnutí sp. zn. 6Svk/33/2023, teda že žaloba o nečinnosť mala smerovať voči kancelárii CPP;

- uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 293/2022 zo dňa 14.06.2022, V. ÚS 180/2022 zo dňa 05.04.2022 a II. ÚS 248/2018 zo dňa 10.05.2018 - vo všetkých prípadoch bolo rozhodnuté o odmietnutí ústavných sťažností smerujúcich proti nečinnosti CPP z dôvodu nevyčerpania opravných prostriedkov. Ústavný súd SR v rozhodnutiach okrajovo uvádza, že v prípade namietaného postupu Centra právnej pomoci bola dostupná žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa Správneho súdneho poriadku;

- uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Nds 6/2009 zo dňa 31.07.2009, ktorým sa určila príslušnosť Krajského súdu v Trenčíne v súlade s § 246a ods. 1 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd SR uzavrel, že v prípade žalovaného - CPP ide o právnickú osobu - orgán s pôsobnosťou pre celé územie SR so sídlom v Bratislave, kedy je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa. Najvyšší súd SR neakceptoval argumentáciu Krajského súdu v Trenčíne, že ide o prieskum rozhodnutia kancelárie žalovaného v Žiline, kedy má byť príslušný Krajský súd v Žiline. Hoci ide o inú vec týkajúcu sa určenia príslušnosti súdu, uvedené východiská sú v súlade s názormi predkladajúceho senátu.

VII. Záverečné zhodnotenie

70. Na základe vyššie uvedeného dospel predkladajúci senát k právnomu záveru, že prvostupňovým orgánom verejnej správy v konaní o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci je Centrum právnej pomoci zastúpené príslušnou kanceláriou (ako útvarom určeným štatútom podľa § 6 ods. 2 Správneho poriadku) a odvolacím orgánom je Centrum právnej pomoci zastúpené riaditeľom (ako útvarom určeným štatútom podľa § 58 ods. 2 Správneho poriadku).

71. Z uvedených dôvodov preto podľa predkladajúceho senátu správny súd nepostupoval zákonne, keď žalobu sťažovateľky o nečinnosť smerujúcu proti Centru právnej pomoci, s adresou sídla v Bratislave, zamietol ako nedôvodnú. Podľa predkladajúceho senátu sťažovateľka neoznačila žalovaného nesprávne, keďže ustanovenie § 10 ods. 5 zákona o právnej pomoci zveruje právomoc rozhodovať o žiadosti Centru právnej pomoci, ktoré je potrebné považovať za orgán verejnej správy a v konaní o nečinnosť za žalovaného. Správny súd tak vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že to bola kancelária Centra právnej pomoci, Žiar nad Hronom s odkazom na čl. 15 ods. 2 Organizačného poriadku CPP, voči ktorej mala smerovať žaloba proti nečinnosti, a nie Centrum právnej pomoci, so sídlom v Bratislave. Zamietnutie žaloby z uvedeného dôvodu považuje kasačný súd za nesprávne, formalistické a popierajúce materiálny význam ochrany poskytovanej správnym súdnictvom, vezmúc do úvahy aj postavenie sťažovateľky ako právneho laika v materiálnej núdzi žiadajúceho o právnu pomoc.

72. Podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP Najvyšší správny súd SR koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach vo veľkom senáte, zloženom z predsedu a šiestich sudcov, ak senát dospel pri svojom rozhodovaní k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu SR. V prerokúvanej veci dospel senát kasačného súd predbežne k záveru, ktorý je odlišný od právneho názoru vyjadreného v rozsudku sp. zn. 6Svk/33/2023 zo dňa 30.07.2025. Tým sú splnené podmienky podľa citovaného § 22 ods. 1 písm. a) SSP, aby bola táto vec postúpená veľkému senátu.

73. Z odôvodnenia tohto uznesenia je teda zrejmé, že v otázke, či prvostupňovým správnym orgánom v konaní podľa zákona o právnej pomoci je Centrum právnej pomoci alebo kancelária Centra právnej pomoci a ďalších súvisiacich otázkach, senáty kasačného súdu zaujímajú rozdielne právne názory.

74. Pretože vo veci treba posúdiť aj ďalšie námietky sťažovateľky, senát kasačného súdu navrhuje, aby veľký senát podľa § 466 ods. 5 písm. b) SSP rozhodol uznesením len o odpovedi na predložené právne otázky.

75. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.